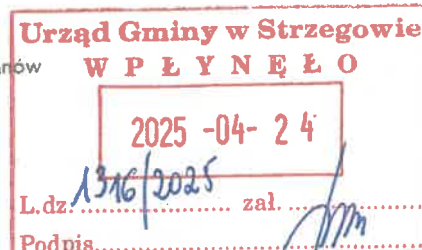

MAZOWIECKI
WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR
ZABYTKÓW

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie
DELEGATURA W CIECHANOWIE ul. Strażacka 6, 06-400 Ciechanów
tel. (+23) 672 49 52
www.mwzkz.pl

Ciechanów, 23 kwietnia 2025 r.

DC.5183.74.2025.MB

Gmina Strzegowo

Pl. Wolności 32

06-445 Strzegowo

W odpowiedzi na wniosek (data wpływu 10.03.2025 r.) dotyczący wydania zaleceń konserwatorskich, określających sposób korzystania z zabytku nieruchomego, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich oraz zakres dopuszczalnych zmian w parku podworskim krajobrazowym z pocz. XX w. w Drogiszu, działki nr 229/2 oraz 230 obręb 42, zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292) przedstawiamy następujące zalecenia konserwatorskie:

1. przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac na terenie objętym wpisem do rejestru zabytków należy wykonać szczegółową analizę historyczną założenia. Opracowaniem należy objąć cały układ przestrzenny wraz ze wszystkimi jego elementami w granicach ochrony konserwatorskiej. Projekt rewaloryzacji powinien się składać z analizy historycznej, inwentaryzacji dendrologicznej wraz z gospodarką drzewostanem (wykonanie inwentaryzacji drzewostanu parkowego, zawierającą nr porządkowe, gatunki drzew, obwód pni drzew mierzony na wysokości 130 cm, opis stanu fitosanitarnego drzew oraz ewentualne zalecenia pielęgnacyjne, projekt gospodarki drzewostanem wraz z mapą inwentaryzacyjną), programu użytkowego oraz projektu zieleni;
2. renowacja i odtworzenie zabytkowych alei: uczyelnienie alei, usunięcie drzew martwych i samosiewów zagłuszających wzrost starodrzewu, wykonanie nasadzeń odtworzeniowych, prace pielęgnacyjne w koronach drzew, naturalne utwardzenie i wyrównanie podłoża umożliwiające spacerowe korzystanie z alei, nie zezwala się na utwardzenie terenu w postaci kostki;
3. odtworzenie ogrodzenia powinno być poprzedzone kwerendą archiwalną w celu ustalenia rodzaju i formy pierwotnego ogrodzenia terenu. W przypadku braku potwierdzenia historycznego, ogrodzenie należy dostosować do ogrodzeń występujących na terenach parków krajobrazowych XX w.;
4. dopuszcza się renowację i odmulenie stawów z zachowaniem pierwotnego układu i kształtu;
5. uporządkowanie terenu parku powinno przede wszystkim polegać na uczyelnieniu głównych ścieżek parku co pozwoli w kolejnym etapie na dotarcie do dalszych jego elementów. Należy usunąć wszelkie połamane i suche gałęzie, nadmiernie przerastający podszyt: samosiewy drzew, krzewów, wysokie trawy i chwasty;
6. w odniesieniu do drzewostanu należy przeprowadzić wnikliwą analizę drzewostanu i zakwalifikować do wycięcia tylko drzewa o słabej kondycji, suche, zamierające i uszkodzone na podstawie wykonanej inwentaryzacji (usunięcie drzew może nastąpić po wcześniejszym złożeniu odpowiedniego wniosku do tutejszego urzędu);

7. należy również wziąć pod uwagę wykonanie cięć pielęgnacyjnych/sanitarnych w całym drzewostanie parkowym polegających na usunięciu gałęzi suchych i nadłamanych w koronach drzew, uformowanie prawidłowych kształtów koron. Cięcia sanitarne/pielęgnacyjne starych, okazałych drzew powinny być wykonywane w minimalnym zakresie – wyłącznie dla zapewnienia bezpieczeństwa w otoczeniu drzew, zabiegi powinny polegać na przeprowadzeniu delikatnych cięć redukujących (do 20% aparatu asymilacyjnego) ograniczających głównie wysokość drzew, stymulujących drzewa do odbudowania się oraz muszą przede wszystkim zachowywać naturalny i właściwy dla gatunku pokrój drzew. Drzewa o największych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i zabytkowych, należące do pierwotnego założenia należy poddać szczegółowej analizie zdrowotnej i w razie konieczności poddać zabiegom zabezpieczającym w postaci wiązań i podpór;
8. zaleca się cykliczne powtarzanie redukcji (zalecany okres co 4-5 lat) co spowoduje obniżenie się i przebudowywanie korony drzew sędziwych, wraz z jednoczesnym jej zagęszczeniem w dolnych partiach. Dzięki powtórzeniu zabiegu w kolejnych latach, zostanie poprawiona statyka drzew i zostanie zminimalizowane ryzyko uszkodzenia. Zabieg redukcji cyklicznej jest potrzebny ze względu na zmiany klimatu, co raz częstsze silne podmuchy wiatrów i inne anomalie pogodowe;
9. teren parku w Drogiszce jest objęty ochroną konserwatorską jako teren zorganizowanej zieleni. Zakres wpisu obliguje, aby przeprowadzenie prac konserwatorskich na tym terenie poprzedzone zostało uzyskaniem pozwolenia konserwatorskiego zgodnie z przepisami art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292), zaś wykonana dokumentacja (inwentaryzacja) będzie załącznikiem do wniosku jako wymagany program prac konserwatorskich z informacjami niezbędnymi do oceny wpływu tych prac na chroniony zabytek. Pozwolenie w formie decyzji administracyjnej wydaje Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków;
10. w odniesieniu do prac konserwatorskich związanych z pracami pielęgnacyjnymi drzew tworzących zorganizowaną zielenią, należy zaznaczyć że zgodnie z art. 37b ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292) pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi, prowadzonymi przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, których program obejmuje zajęcia lub grupy zajęć umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności w tym zakresie, oraz która po rozpoczęciu studiów drugiego stopnia lub po zaliczeniu szóstego semestru jednolitych studiów magisterskich, przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich prowadzonych przy tego rodzaju zabytkach wpisanych do rejestru, lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.

Z up. Mazowieckiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
Wanda Gołębiowska
Kierownik Delegatury w Ciechanowie

Otrzymują:

1. Gmina Strzegowo,
2. aa.